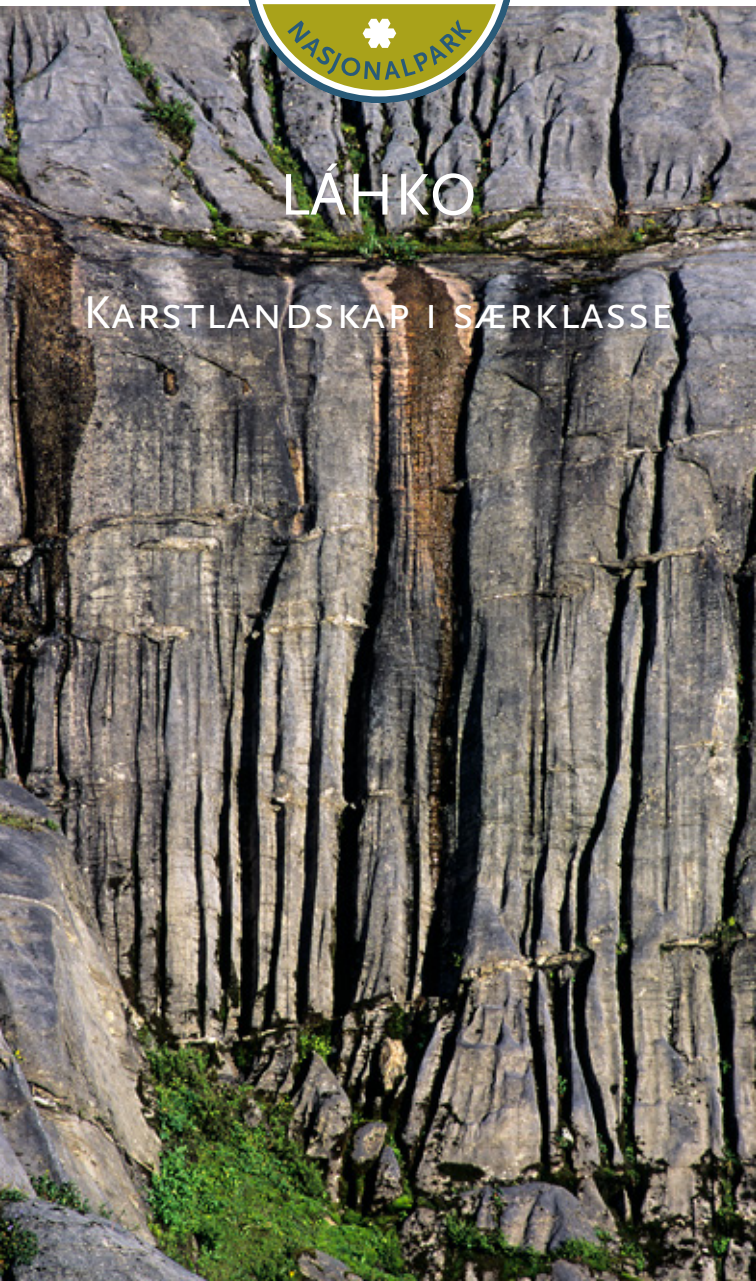

LÅHKO

KARSTLANDSKAP I SÆRKLASSE

Underjordisk vassdrag (MH)

RIKT OG MANGFOLDIG KARSTLANDSKAP

Láhko er karstnasjonalparken. Karst er geologiske landskapsformasjoner dannet gjennom vannets oppløsning av kalkspatmarmor. Kalkspatmarmor er dominerende bergart i nasjonalparken og preger landskapet og floraen. Grotter, karstsprekker, karstgater, jordbruer og blinde daler finner vi over alt. Den kalkholdige berggrunnen gir grunnlag for en rik flora og interessant zoologi. Nasjonalparken har mange spesielle økosystemer, blant annet kalksjøer. Láhko ligger omkranset av store vannkraftmagasiner.

Nasjonalparken grenser opp mot Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat og er dermed en del av ett av de største verneområdekommpleksene i Norge.

På ski med Simlebreen i bakgrunnen (TOM)

NATUROPPLEVELSER

Å vandre i Láhko er en opplevelse. Overalt finner du spektakulære karstformer, fra små millimetertynne riller til store karstprekker og sjakter. Elvene forsvinner ned i berggrunnen for så å dukke opp igjen et annet sted. Spesielt interessant er Corbels canyon med vannlåser, grotter og underjordiske elver.

Friluftsliv

Jakt og fiske er populært og det er gode fiskebestander i flere av vannene. De to mest brukte utgangspunktene for turer er parkeringsplassene ved Langvatnet og Namnlausvatnet. Herfra er det kort vei inn til nasjonalparken i enkelt terreng.

Láhko er godt tilrettelagt for friluftsliv. Det er T-merkede stier som krysser nasjonalparken fra Langvatnet til Namnlausvatnet og videre over til Gråtådalen. De lokale jeger- og fiskerforeningene har flere hytter til utleie i og rundt nasjonalparken. Turistforeningen har åpne hytter i Gråtådalen og ved Fellvatnet, like utenfor nasjonal-

parken. Det er også ei åpen gamme i Kvitsteindalen. For de som liker seg best utenfor merkede stier er de nordre og østre delene av Láhko uten slik merking.

På vinterstid er området mindre tilgjengelig siden anleggsveiene inn mot nasjonalparken ikke brøytes. Láhko er likevel et populært område for isfiske og skigåing. Nasjonalparken har skiløyper i flott og lett tilgjengelig skiterreng, og skisesongen varer til langt ut i mai.

På Corbelbrua (MH)

Jordbrua i Sundvasselva (LAU)

LANDSKAP OG GEOLOGI

Stort sammenhengende område med alpin karst

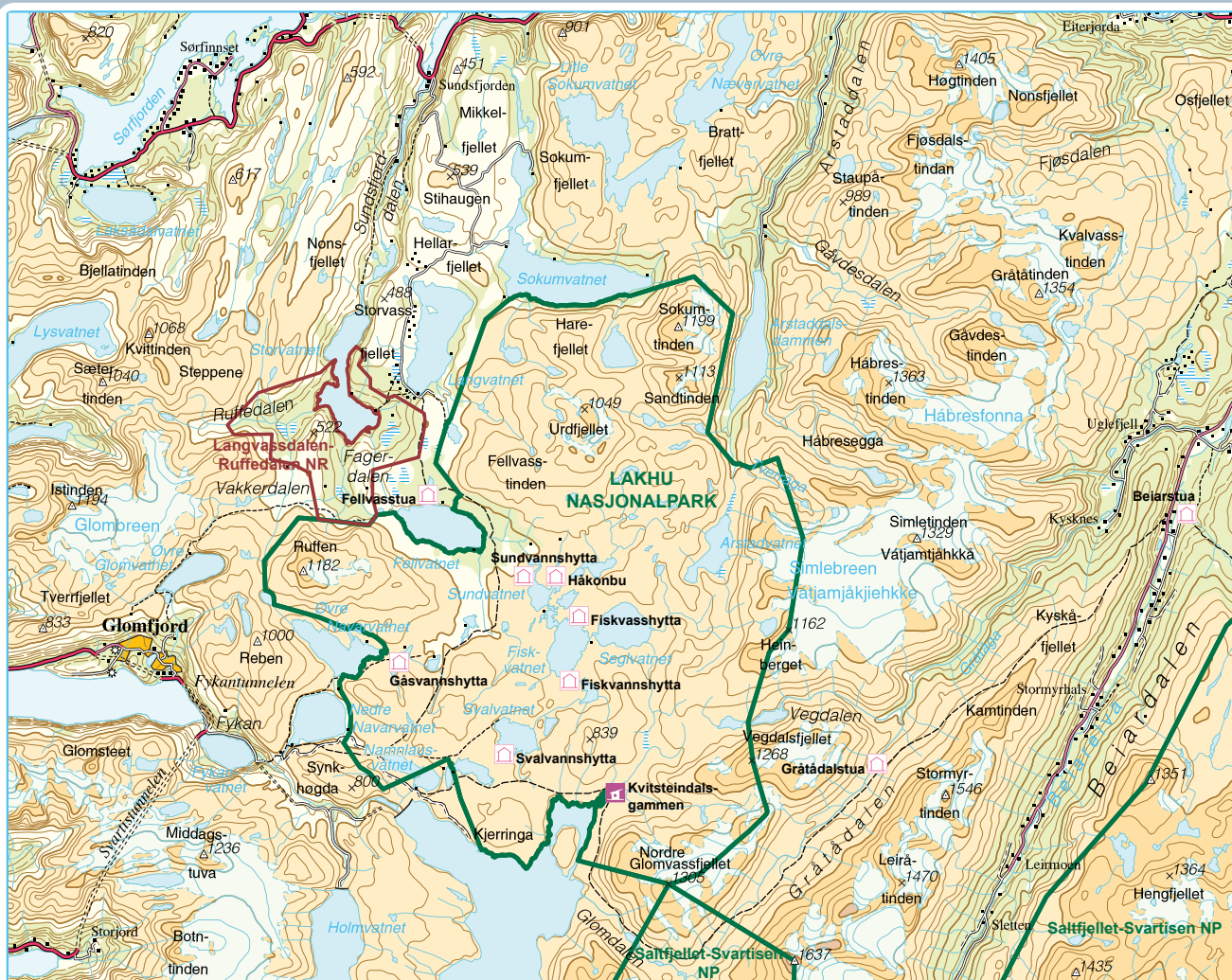
Så godt som hele Láhko nasjonalpark inngår i et større belte av karbonatbergarter. Nasjonalparken er et unikt sammenhengende alpint kalksteinsplatå. Vannet løser opp berggrunnen og det dannes ulike karstfenomener. I nordvest er det innslag av dioritt og granitt. Bånd med glimmerskifer og glimmergneis finnes i hele området.

Den sentrale delen av nasjonalparken er et fjellplatå 5 600 moh. som er omkranset av større fjellmassiv og tinderekker. En nord sørgående fjellrekke på 1 000-1 300 moh. danner en markert vegg og yttergrense mot øst. Brearmene på Simlebreen er sentrale blikkfang. Mot sør er det innsyn mot store deler av Svartisen.

Mange vatn og vassdrag

Nasjonalparken er rik på vann og vassdrag, med Fiskvatnet, Svalvatnet, og Seglvatnet som de mest sentrale. Vassdragene preges av berggrunnen og elvene forsvinner ofte under overflaten over kortere eller lengre strekninger for så å dukke opp igjen.

I kalksjøene er det rik bunnvegetasjon med kalkkrevende kransalger som gir gode leveområder og næringsforhold for bunndyr og fisk.

Formgivning og digital kartografi: Gåsvatn kart-tjenester, www.kart-tjenester.no Digitale kartdata: Statens kartverk N250. Tillatelse nr. MAD12002-R125240

TEGNFORKLARING

- Nasjonalpark
- Naturresevat
- 🏠 Ubetjent hytte
- 🏠 Koie / Gamme

0 km 2 4 6 8 10 km

M = 1:200.000

Boltitt (DK)

DYRE- OG FUGLELIV

Viktig leveområde for arter

Láhko nasjonalpark er et viktig leveområde for en rekke arter. Lommer, andefugler, vadere, rovfugler og spurvefugler er vanlige. Flere av artene er oppført på den norske rødlista over truede og sårbare arter, blant annet bergand, bergirisk, jaktfalk og storlom. De mange små og mellomstore vannene blir benyttet av både storlom og smålom som beite- og/eller hekkeområder, og noen av vannene er også rasteområder under høsttrekket for gress, ender og vadere.

Mange vadere, som heilo, sandlo og temmincksnipe, hekker i nasjonalparken. Lappspurven ser også ut til å trives godt. I gode smågnagerår er det høy aktivitet av rovfugler og ugler.

Insekts- og bunndyrfaunen er lite studert, men utmerker seg med et høyt artsmangfold både på land og i vann.

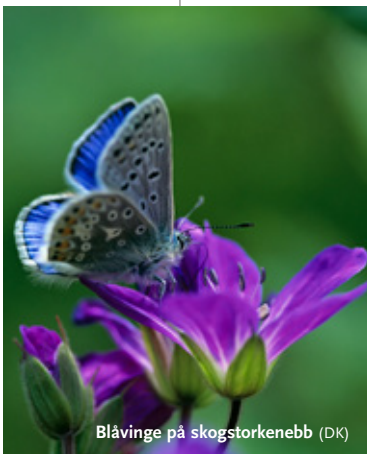
Rypa trives i nasjonalparken. Bare elgen er et fast innslag av de ville hjortedyrene. Det er også tamrein i området. Av våre store rovdyr observeres det årlig jerv i området.

Fjellbloddråpesvermere som parrer seg (DK)

Snøsøte (DK)

Blåvinge på skogstorkenebb (DK)

PLANTELIV

Flere rødlistede arter

Floraen er veldig rik, med enkelte krevende og til dels sjeldne arter. Størstedelen av Láhko nasjonalpark er høyfjell på kalkgrunn dominert av reinroseheier. Det er registrert godt over 200 plantearter, med fjellplanter og lavlandsplanter side om side. Flere av artene er på den norske rødlista. Mest interessant er kanskje funnene av nordlig tinderublom og grønlandsstarr, som begge er internasjonalt sjeldne arter. Samtidig er Láhko et kjerneområde for kransalger, med kanadaglattkrans som den mest spesielle.

Det er lite skog innenfor nasjonalparken. Det eneste større skogsområdet er Fellvasskogen, hvor bjørk er det dominerende treslaget. Det er også innslag av rogn og selje. Denne skogen har vært hardt angrepet av bjørkemålere og er svært glissen med mye død ved.

Rikmyr dominerer i forsenkninger og på sletter langs elver og vann.

HISTORIE OG KULTURMINNER

Det er flere kulturminner innenfor nasjonalparken, både fra tidligere tiders jakt- og fangsttradisjoner, samisk bosetting og reindrift samt kulturminner fra nyere tid. De registrerte kulturminnene er i hovedsak spor etter reindrift; boplasser, flytteveier, reingjerder, teltplasser og ildsteder. Noen av de samiske kulturminnene antas å være eldre enn hundre år.

Det er ellers mange spor etter ferdsel og bruk av området knyttet til både næring og fritid. Utnyttning av vassdragene rundt Láhko til kraftformål har lang historie og du kan se spor etter anleggsdriften og aktiviteten i fjellet også innenfor nasjonalparken.

I dag er Láhko en del av Saltfjellet reinbeitedistrikt. Nasjonalparken brukes bare i liten grad til reindrift. Området har også vært benyttet til husdyrbeite.

Fellvasskogen, en høgstaudebjørkeskog (KEM)

Reinkalvfonna (THC)

I en nasjonalpark er du naturens gjest

- Gå hvor du vil, på beina eller på ski. Alt som har motor er i utgangspunktet forbudt.
- Rast hvor du vil, og overnatt gjerne i telt. Rydd opp etter deg, og ta med søpla hjem.
- Du kan tenne bål, men husk det generelle bålrensingsforbudet i skogsmark mellom 15. april og 15. september. Vis hensyn når du sanker ved.
- Du kan plukke bær, matsopp og vanlige planter til eget bruk. Vis hensyn til karstformer, kulturminner, vegetasjon og dyreliv. Ta ekstra hensyn i hekke- og yngletida.
- Benytt deg av mulighetene til jakt og fiske. Husk jakt-/fiskekort. Ikke bruk levende fisk som agn. Du må heller ikke ta med deg levende fisk fra ett vassdrag til et annet.
- Du kan ta med deg hund, men husk båndtvang i perioden 1. april til 20. august.

M25/2014

Layout: Guri Jermstad AS. **Foto:** Anders Langangen (AL), Dagfinn Kolberg/Kolberg Naturfoto (DK), Mia Husdal (MH), Trond Olav Madsen (TOM), Lars A. Uttakleiv/Aurland naturverkstad (LAU), Thomas Holm Carlsen/Bioforsk Nord Tjøtta (THC), Kjell Eivind Madsen (KEM).

Forsidebilde: På ski med Skjelåtind 1637 m.o.h. i bakgrunnen (KEM), Rennekarren, typiske karstformasjoner (DK). **Baksidebilde:** Saravann (AL)

Trykk: GRØSET™

Kort om Láhko nasjonalpark

Hvor:

Gildeskål, Meløy og Beiarn kommuner i Nordland fylke

Slik kommer du til Láhko nasjonalpark:

Fra Sundsfjord i Gildeskål og Fykanvatnet i Meløy går det anleggsveier inn mot nasjonalparken. Fylkesvei 17 (kystriksveien) er hovedveien i området. Det går også hurtigbåt og hurtigrute til Ørnes. I Beiarn er utgangspunktene for turer inn til nasjonalparken Gråtådalen eller Arstaddammen. Til Beiarn kommer man via fylkesvei 812 og 813.

Fra Sundsfjord følges anleggsvei til startsteder på Hellarfjellet eller ved Langvatnet. Veien er ikke vinterbrøytet.

Fra Glomfjord følges anleggsvei fra Fykanvatnet. Her er det parkeringsplasser ved Namnlaus- og Storglomvatnet. Veien brøytes som regel fra påsketider.

Informasjon om overnatting og servicetilbud:

Nord-Norsk Reiseliv AS: www.visitnordland.no

Meløy turistkontor: www.visitmeloy.no

Hytter:

Fellvasstua, Bodø og Omegns turistforening
Håkonbu ved Sundvatnet og hytte ved Fiskvatnet, Gildeskål jeger- og fiskerforening
Hytter ved Svalvatnet, Fiskvatnet, Sundvatnet og Gåsvatnet, Glomfjord jeger- og fiskerforening
Gamme i Kvitsteindalen, Meløy kommune
Se også www.njff.no, www.ut.no og www.godtur.no
Undersøk hyttestandard på forhånd, og om den er åpen.

Tips:

Corbels canyon ved Saravatnet er et område med stor variasjon i karstformene. Corbelbrua er spektakulær og er også gjengitt i nasjonalparkens logo.

Kart:

Norge 1:50 000: 141 Svartisen (1928 I Glomfjord) og 142 Beiardalen (2028 IV Arstaddalen og 2028 III Blakkådal)

Turkart Meløy

Det store Saltfjellkartet

Opprettet: 2012

Areal: 188 km²

Tilliggende verneområder:

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat

Forvaltning:

www.nasjonalparkstyre.no

Oppsyn:

Statens naturoppsyn, tlf. 73 58 05 00

Mer informasjon:

www.norgesnasjonalparker.no

Norges nasjonalparker – vår felles naturarv

Vi oppretter nasjonalparker for å ta vare på store naturområder – fra hav til fjell. For naturens egen skyld, for oss og for kommende generasjoner.

Nasjonalparkene rommer storslagen natur med variert dyre- og planteliv, fosser og breer, høye fjell, endeløse vidder, dype skoger, vakre fjorder og kystområder. I tillegg finner du kulturminner som viser hvordan områder ble brukt tidligere.

I nasjonalparkene finnes et mangfold av muligheter for gode og spennende naturopplevelser. Bruk den flotte naturen vår – på naturens premisser.

Velkommen til Norges nasjonalparker!

